HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא. והא נמי להא דמיא דלמא ממליך ואפשטה דטלטלה בכדי דכיון דממליך בטלה לה הזמנה למפרע: **אלא כיון דמוקצה הוא.** כיון דאינו אסור אלא משום מוקצה בהזמנה בעלמא סגי: **אם העני.** דף עב וכבד וכותשין בו חטים לטרגים וטיסני [ט] והוי מלאכתו לאיסור. וקא סברי ב"ש אסור לטלטלו ואפי' לגורף גופו שצריך לגוף הכלי למלאכה המותרת היום: **פורס לי עליו.** ואף על פי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטלו לגורף גופו: **אין נותנין את העור.** שהופשט ביום טוב: **לפני הדורסן.** לא ישתמנו במקום דריסת הרגלים שזהו גורף עבוד שמתעבד ע"י הדריסה: **וב"ה מתירין.** קס"ד משום שמחת יום טוב דאי לא שרית ליה לא שחיט: **למוגא עליה.** כן היתה ישיבתם שוטחין בגדים על גבי הקרקע ונסמכין ויושבין על ברכיהן כפופין כדאמרינן בפסחים (דף קח.) הוה זגינן אברכי דהדדי ונמצאת שטיחתו גורף י"ט: **פריסין.** לתות המלונות של מנויות שסוגרין בהן המלונות בלילה ומסלקין אותם ביום ונותנין אותן לפניהם ושוטחין עליהן תבלין למכור לרבים וב"ש מותר ליקח מחנוני המכיר אותו ובלבד שלא יזכיר סכום מקח: **אף להחזיר.** ולסגור בהן וחזרה ודאי שלא לגורף היא ואפילו דאמרינן אין בנין בכלים טרחא דלאו גורף מיהא הוה וקא שרינן ליה משום תחלתן דלקמן [ט]. אלמא משום שמחת י"ט מקילינן וקשיא ב"ה דכתי: **הכא ליכא דקר נעוץ.** כלומר ליכא טעמא להתירא דקא סברי יש בנין בכלים: **מתני' עומד ואומר.** מבעוד יום: **גמ' בבריכה ראשונה.** דרך מגדלי יונים להניח בריכה ראשונה של כל שנה להיות לוות לאמה: **גזרינן.** כי שקיל להו למחר אתי לאמלוכי וחייס עליהו והוי ליה טלטול שלא לגורך ומשגעגע ומשמש בהן מבעוד יום לשחיטה ולא חס עליהו תו לא חיישינן לחייס: **בריכה.** קובי"ד בלע"ז שהיונים יולדים בריכה בכל חדש וחדש והן שני גוזלות זכר ונקבה ומפסיקין בתקופת טבת וחוזרים ויולדים בניסן: **נים להו בריכה.** וכי שקיל למחר דלמא לא הני אזמין והוא לא הזמין את כולם אלא כדי לרכו: **ולו פתחים הרבה.** כולם פתוחים או כולם סגורים: **כולם טמאים.** כל כלים המונחים בחלל הפתחים תחת עובי התקרה של פתח טמאים ואע"פ שאינו תחת הגג המאהיל על המת א] שגזרו חכמים טומאה על מקום שהוא דרך יציאת הטומאה שסופו ללאת דרך שם וכאן אין אנו יודעים באיזה יוציאנו הלכך כולם טמאים: **נפתח אחד מהם.** לאחר מיתת המת: **הוא טמא.** בין כלים דמעיקרא בין כלים לבסוף המונחין לו מבחוץ: **וכולם טהורים.** לדברי הכל מוקמינן להו דמודו הכל מכאן ולהבא בכלים המונחים לתוכן אחרי כן מבחוץ דודאי בההוא דנפתח מפיק ליה: **אחרבעה על אחרבעה.** בכך שערוהו שרשאי להוציאת מתים: **מצלע על כל הפתחים.** מלטמא כאילו נפתח: **אף משימות המת.** וקס"ד דבבריכה פליגי ובכלים שהיו בהם בין מיתה למשהבה ב"ש סברי לא אמרי' הוברר דמעיקרא דעתיה להכי הוא ולא ידה הטומאה לשאר הפתחים וב"ה סברי הוברר. ולמאי דס"ד השתא סבירא לן דבנפתח אחד מהם נמי הוו פליגי בכלים דמעיקרא וטהורין דקא תני לעיל לדברי הכל בכלים דמכאן ולהבא: **הא אחמר עלה כו'.** ואפי' ב"ה לית להו הוברר ואין מטהרין אלא כלים לבסוף דלאחר מהשבה אבל הראשונים טמאים וב"ש מטמאין אף האחרונים דקא סברי משבירה תורת טומאה לפתחים לפני מהשבה במיתת המת שוב אינו עולה מהם אלא על ידי מעשה כגון נפתח ובנפתח אחד מהם לא פליגי מידי: **רבא אמר נעולים למפרע.** נמי מטהרין ב"ה לתת להו בבריכה. והכא בתמיתין היינו טעמא דלריך לברר ולומר אלו אני טוטל דלמא לאחר מטלטל ובודק השמנים ושביק הא דשקיל: **והא אמרת נעומד.** מרחוק ואין מגיעה אלמא לא בדק מאתמול הכחושים והשמנים ואכתי איכא למיחש: **ה"מ מערב י"ט.** כלומר היכא דידע מערב י"ט דהני הוא דאזמינן דתו בין שהן כחושין בין שהן שמנים לא שקיל אחריני שהרי יודע שמוקצין הם שלא זמנן: אבל

ב"ש אומרים והוא שחשב עליו וכו' וב"ה אומרים אף משימות המת. וקא סלקא דעתך דמיירי בכלים דלמפרע [א] וה"ה דפליגי כשנפתח אחד מהם ובכלים דלמפרע והא דקתמר לעיל נפתח אחד מהם הוא טמא והן טהורין ולא פליגי ב"ש מיירי בכלים הבאים אחר כן שם [ב] ותימה אדפליגי בחשב ליפלגו בנפתח ובכלים דלמפרע וי"ל דנקט חשב משום רבותא דב"ה דאפי' במחשבה דעלמא פליגי דמועיל להליל כל הפתחים אחרים אבל תימה לב"ה דאית להו בבריכה היכי משכחת כשמת בבית ולו פתחים הרבה דכולן טמאים הא איכא למימר לבסוף כשמוציאין בההוא פתח הוברר הדבר מתחלה דסופו ללאת דרך שם וי"ל כגון שעשאו פתח אחד והוציאו המת אלא שייך בבריכה [ג] אי"נ מייתי דנשאר המת במקומו [ג]: איכא

אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא כיון דמוקצה הוא בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגי אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא [ד]ב"ש אומרים אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר וב"ה מתירין אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ב"ש וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ממאי דלמא לא היא עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא היכא דאיכא דקר נעוץ אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא דאיכא תורת כלי עליו אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא [ה]ב"ש אומרים אין נותנין את העור לפני הדורסן ולא יגביהנו אלא אם כן יש עליו כזית בשר וב"ה מתירין אלמא גבי שמחת יום טוב ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביום טוב וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ממאי דלמא לא היא עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא היכא דאיכא דקר נעוץ אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא [ו]דחזי למזגא עליה אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא ב"ש אומרים [ז]אין מסלקין את התריסין ביום טוב וב"ה מתירין אף להחזיר אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביו"ט וכו' בשלמא ב"ש אבית שמאי לא קשיא התם דאיכא דקר נעוץ הכא ליכא דקר נעוץ אלא ב"ה אבית הלל קשיא אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה [ח](אי נמי) עד כאן לא קאמרי בית הלל הכא אלא משום [ט]דאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים אבל התם לא: **מתני' ב"ש אומרים** [י]לא יטול אא"כ נענע מבעוד יום וב"ה אומרים [יא]עומד ואומר זה וזה אני נוטל: **גמ' אמר רב חנן בר אמי מחלוקת בבריכה ראשונה דב"ש סברי** גזרינן דלמא אתי לאמלוכי וב"ה סברי לא גזרינן אבל בבריכה שניה דברי הכל בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגיא וב"ה למה ליה למימר זה וזה אני נוטל לימא מכאן אני נוטל למחר וכי תימא ב"ה לית להו בבריכה [יב]והתנן [יג]המת בבית ולו פתחים הרבה כולן טמאים נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טהורין חשב להוציאו באחד מהן או בחלון שיש בו ארבעה על ארבעה מצלת על כל הפתחים כולן ב"ש אומרים והוא שחשב להוציאו עד שלא ימות המת ובית הלל אומרים [יד]אף משימות המת הא אתמר עלה אמר רבה לטהר את הפתחים מכאן ולהבא וכן אמר רבי [טו]אושעיא לטהר את הפתחים מכאן ולהבא מכאן ולהבא אין למפרע לא רבא אמר לעולם למפרע והכא היינו טעמא דלמא מטלטל ושביק מטלטל ושביק וקא מטלטל מידי דלא חזי ליה והא אמרת בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגיא [טז]הני מילי מערב יו"ט אבל

סט א מיי' פ"ג מהל' יו"ט הלכה ה טוש"ע א"ח סי' תצ סעיף י:

ע ב ג מיי' פ"ג מהל' טומאת מת הלכה ב סמג עשין רלח:

עא ד מיי' פ"ג מהל' יו"ט הלכ' ה טוש"ע א"ח סי' תצ סעיף י:

רבינו חננאל

פיסקא בית שמאי אומרים לא יטול אלא א"כ נענע מבע"י כו'. אוקמה רב חנן בבריכה ראשונה. פירוש באפרוחין חדשין שלא הולידו בזה השובך אלא בריכה אחת, והן הן שבשובך, ואין שם אפרוחין זולתם. ב"ש סברי אם לא יכנס בשובכו מעי"ט ויעמד עליו, חיישינן שמא כשיבא ביו"ט ליטול האפרוחין, יראה השובך שאין בו יונים הרבה ויתירא ליטול מהם, שמא כיון שלא ימצאו במי יצטוותו, יברחו הנשארים, ואם לא ינענע, מקרי ואמר זה וזה אני נוטל, ומתנחם ולא יטול, ונמצא בטל בשמחת יו"ט. אלא אם יבא ויראה וינענע ויעשה מעשה, (ודחי) [ודאי] ביו"ט אינו מתנחם. וב"ה כולי האי לא חיישינן, אלא באומר זה וזה אני נוטל [ט] נסגי. ואקשינן למה לי למימר זה וזה אני נוטל], אע"פ שלא עיין האפרוחים, אלא [י]אמר מעי"ט מזה השובך אני נוטל מחר, אותם שיטול ביו"ט נתברר הדבר כי הן שהזכיר מעי"ט. וכי תימא ב"ה לית להו בריכה, והתנן באהלות פ"ז המת בבית ולו פתחין הרבה כולן טמאין, נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טהורין, חישב להוציאו באחד מהן כו', עד ובית הלל אומרים אף משימות המת. פירוש, אילו הפתחים יש מהן שלהן [יא] [אהל], כגון זיזין מבחוץ, והמת בבית, ומאהילין הזיזין שהן מחוץ הפתח על בני אדם או על כלים כולן טמאין, שאין לך פתח [שאינו עשוי] לבוא ולצאת, וקיי"ל שכל פתח העומד להפתח כפתוח דמי, ואינו חוצץ בפני הטומאה אלא דבר הסותם לגמרי. ותנן בפרק כיצד צולין מן האגף ולפנים כלפנים מן האגף ולחוץ כלחוץ. ואסיקנא אגף עצמו בשערי עזרה כלפנים, בשערי ירושלים כלחוץ, מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה ובגשמים. ואם נפתח אחד מהם, נשארה סתימת הפתחים האחרים סתימה לגמרי וחוצצת, וכל מי שתחת הזיזין שלהם טהור הוא. ולא תימא דלא מטהרי שאר פתחין עד דפתח אחד מהן, אלא אפילו לא פתח אלא

אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא. כלומר ליכא טעמא להתירא דקא סברי יש בנין בכלים: **מתני' עומד ואומר.** מבעוד יום: **גמ' בבריכה ראשונה.** דרך מגדלי יונים להניח בריכה ראשונה של כל שנה להיות לוות לאמה: **גזרינן.** כי שקיל להו למחר אתי לאמלוכי וחייס עליהו והוי ליה טלטול שלא לגורך ומשגעגע ומשמש בהן מבעוד יום לשחיטה ולא חס עליהו תו לא חיישינן לחייס: **בריכה.** קובי"ד בלע"ז שהיונים יולדים בריכה בכל חדש וחדש והן שני גוזלות זכר ונקבה ומפסיקין בתקופת טבת וחוזרים ויולדים בניסן: **נים להו בריכה.** וכי שקיל למחר דלמא לא הני אזמין והוא לא הזמין את כולם אלא כדי לרכו: **ולו פתחים הרבה.** כולם פתוחים או כולם סגורים: **כולם טמאים.** כל כלים המונחים בחלל הפתחים תחת עובי התקרה של פתח טמאים ואע"פ שאינו תחת הגג המאהיל על המת א] שגזרו חכמים טומאה על מקום שהוא דרך יציאת הטומאה שסופו ללאת דרך שם וכאן אין אנו יודעים באיזה יוציאנו הלכך כולם טמאים: **נפתח אחד מהם.** לאחר מיתת המת: **הוא טמא.** בין כלים דמעיקרא בין כלים לבסוף המונחין לו מבחוץ: **וכולם טהורים.** לדברי הכל מוקמינן להו דמודו הכל מכאן ולהבא בכלים המונחים לתוכן אחרי כן מבחוץ דודאי בההוא דנפתח מפיק ליה: **אחרבעה על אחרבעה.** בכך שערוהו שרשאי להוציאת מתים: **מצלע על כל הפתחים.** מלטמא כאילו נפתח: **אף משימות המת.** וקס"ד דבבריכה פליגי ובכלים שהיו בהם בין מיתה למשהבה ב"ש סברי לא אמרי' הוברר דמעיקרא דעתיה להכי הוא ולא ידה הטומאה לשאר הפתחים וב"ה סברי הוברר. ולמאי דס"ד השתא סבירא לן דבנפתח אחד מהם נמי הוו פליגי בכלים דמעיקרא וטהורין דקא תני לעיל לדברי הכל בכלים דמכאן ולהבא: **הא אחמר עלה כו'.** ואפי' ב"ה לית להו הוברר ואין מטהרין אלא כלים לבסוף דלאחר מהשבה אבל הראשונים טמאים וב"ש מטמאין אף האחרונים דקא סברי משבירה תורת טומאה לפתחים לפני מהשבה במיתת המת שוב אינו עולה מהם אלא על ידי מעשה כגון נפתח ובנפתח אחד מהם לא פליגי מידי: **רבא אמר נעולים למפרע.** נמי מטהרין ב"ה לתת להו בבריכה. והכא בתמיתין היינו טעמא דלריך לברר ולומר אלו אני טוטל דלמא לאחר מטלטל ובודק השמנים ושביק הא דשקיל: **והא אמרת נעומד.** מרחוק ואין מגיעה אלמא לא בדק מאתמול הכחושים והשמנים ואכתי איכא למיחש: **ה"מ מערב י"ט.** כלומר היכא דידע מערב י"ט דהני הוא דאזמינן דתו בין שהן כחושין בין שהן שמנים לא שקיל אחריני שהרי יודע שמוקצין הם שלא זמנן: אבל

חישב לפותחו בלבד, טהרו שאר הפתחין. מיהו בית שמאי אומרים צריך לחשב קודם שימות המת, ובית הלל אומרים אף משימות המת אם יחשוב דיו. דייקינן מינה כיון דאמרי ב"ה אף משימות המת דיו, כלומר משעה שמת המת בבית, כל מה שהיה תחת הזיזין ותחת האגף שעל כל הפתחין בין אדם ובין כלים שהורין, דכיון דחישב עכשיו לפתוח הפתח פלוני הוא טמא וכולן טהורין, ונתברר אחר שהסכים עכשיו לפותחו כאלו הוי פתוח מקודם לכן, והנה יש לב"ה בריכה. ופרקינן לעולם לית להו בריכה, ומשנתנו זו האיתמר עלה אמר רבה לטהר את כל הבא תחת האגף ותחת הזיז שעל הפתחין מאחרי שחישב, אבל מה שהיה למפרע לא, אלא כל מה שהיה מקודם תחת האגף ותחת כל הפתחין טמאין. ואע"ג דלענין שבת שנינו איסקופה משמשת ב' רשויות, בזמן שהפתח פתוח כלפנים נעול כלחוץ. הכא לענין טומאה לא, אלא כיון שעומד ליפתח כפתוח דמי. ר' **אבא** אמר **למפרע** ראית ליה בריבה, והכא היינו טעמא דב"ה שצריך לומר זה וזה, שאם תאמר לו במיכן אני נוטל למחר סגיא, יאמר בדעתו כל השובך היכנתי לי ומותר לי

לא יטול. מן הגחלות, **אלא אם כן נענע מבעוד יום.** ולא סגי בהכנה בדבור בעלמא, כדמפרש לקמן טעמא דלמא למחר כי שקיל להו חיים עלייהו וממליך (לעיל ט:). **כולן טמאים.** כל הכלים המונין בעובי האסקופה טמאין, ואע"פ שאינם בתוכו המת, מפני שאין אנו יודעין באיזו פתח יוציאנו ופתח שעתיד לצאת בו מעשמת מיד, וטעמא ליכא אלא הלכות טומאה כמי גמירי לה, ואפילו תלוות של עפה עלה עפה טמאין, דכיון דכולן קמונין לו מוכחא מילתא כמי מפיק ליה (עירובין מח.). **נפתח אחד מהן.** ולאי בההוא מפיק ליה (שם). **שיש בו ארבעה על ארבעה.** פחות מד' על ד' אינו חשוב להציל על האהל (שם). **עד שלא ימות המת.** דלא נחתא להו טומאה לאהל אבל משימות המת כבר נטמאו הכלים ולא אמרינן הוברר הדבר דמעיקרא נמי דעתיה להפוך בהאי פיתחא, אלא נחתא להו טומאה, ואפילו כלים הבאין שם לאחר מהשבה עמתים, דכיון דנחתא להו טומאה תו לא שקלא מיניהו במהשבה עד דעביד להו מעשה ממש דפתח ליה לאלו ומהני לטהר את האחרים מכאן ולהבא כדקתני לעיל נפתח אחד מהן כו' (שם). **אף משימות המת.** דאמרינן יש בריבה דמתמנו דעתיה בהאי פיתחא ולא נחתא טומאה לאחרינא ואפילו כלים בקודם מהשבה טוהרין (שם). **לטהר את הפתים מכאן ולהבא.** הא דאמרי ב"ה אף משימות המת חשב מועלת לטהר כלים הבאים בפתחים ממהשבה ואילך הוא דקאמרי, אבל כלים דמעיקרא לא, דאין בריבה לומר הוברר דקודם שימות נמי דעתיה להאי פתחא (לקמן לז:).

ב"ש אומרים והוא שחשב עליו וכו' וב"ה אומרים אף משימות המת. וקא סלקא דעתך דמיירי בכלים דלמפרע [א] וה"ה דפליגי כשנפתח אחד מהם ובכלים דלמפרע והא דקתמר לעיל נפתח אחד מהם הוא טמא והן טהורין ולא פליגי ב"ש מיירי בכלים הבאים אחר כן שם [ב] ותימה אדפליגי בחשב ליפלגו בנפתח ובכלים דלמפרע וי"ל דנקט חשב משום רבותא דב"ה דאפי' במחשבה דעלמא פליגי דמועיל להליל כל הפתחים אחרים אבל תימה לב"ה דאית להו בבריבה היכי משכחת כשמת בבית ולו פתחים הרבה דכולן טמאים הא איכא למימר לבסוף כשמוציאין בההוא פתח הוברר הדבר מתחלה דסופו ללאת דרך שם וי"ל כגון שעשאו פתח אחד והוציאו המת אלא שייך בבריבה [ג] אי"נ מייתי דנשאר המת במקומו [ג]: איכא

אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא כיון דמוקצה הוא בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגי אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא [ד]ב"ש אומרים אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר וב"ה מתירין אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ב"ש וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ממאי דלמא לא היא עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא היכא דאיכא דקר נעוץ אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא דאיכא תורת כלי עליו אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא [ה]ב"ש אומרים אין נותנין את העור לפני הדורסן ולא יגביהנו אלא אם כן יש עליו כזית בשר וב"ה מתירין אלמא גבי שמחת יום טוב ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביום טוב וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ממאי דלמא לא היא עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא היכא דאיכא דקר נעוץ אבל היכא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ב"ה הכא אלא [ו]דחזי למזגא עליה אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא ב"ש אומרים [ז]אין מסלקין את התריסין ביום טוב וב"ה מתירין אף להחזיר אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביו"ט וכו' בשלמא ב"ש אבית שמאי לא קשיא התם דאיכא דקר נעוץ הכא ליכא דקר נעוץ אלא ב"ה אבית הלל קשיא אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה [ח](אי נמי) עד כאן לא קאמרי בית הלל הכא אלא משום [ט]דאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים אבל התם לא: **מתני' ב"ש אומרים [י]לא יטול אא"כ נענע מבעוד יום וב"ה אומרים [יא]עומד ואומר זה וזה אני נוטל: **גמ' אמר רב חנן בר אמי מחלוקת בבריכה ראשונה דב"ש סברי** גזרינן דלמא אתי לאמלוכי וב"ה סברי לא גזרינן אבל בבריכה שניה דברי הכל בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגיא וב"ה למה ליה למימר זה וזה אני נוטל לימא מכאן אני נוטל למחר וכי תימא ב"ה לית להו בבריבה [יב]והתנן [יג]המת בבית ולו פתחים הרבה כולן טמאים נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טהורין חשב להוציאו באחד מהן או בחלון שיש בו ארבעה על ארבעה מצלת על כל הפתחים כולן ב"ש אומרים והוא שחשב להוציאו עד שלא ימות המת ובית הלל אומרים [יד]אף משימות המת הא אתמר עלה אמר רבה לטהר את הפתחים מכאן ולהבא וכן אמר רבי [טו]אושעיא לטהר את הפתחים מכאן ולהבא מכאן ולהבא אין למפרע לא רבא אמר לעולם למפרע והכא היינו טעמא דלמא מטלטל ושביק מטלטל ושביק וקא מטלטל מידי דלא חזי ליה והא אמרת בעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגיא [טז]הני מילי מערב יו"ט אבל

[ד]) כל"ל וכן הגיהו בד"ו. [ה]) תוס' ד"ה בשמחת יו"ט.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בשמחת יו"ט וכו' ע"ש מיירי דנשאר נ"ב ס"א דנשרף:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה כולם טמאים וכו' שגזרו חכמים טומאה וכו'. נ"ב עיין לקמן דף ל"ח ע"א רש"י ד"ה בלאוריתא וכו' פי' דהוא הלכה למשה מסיני ועיין שיטה מקובצת כאן הרגיש בזה. ועיין מ"ש בספר דרך אמיר בלב יש ודו"ק. ועי"ש בתוי"ט פ"ז דאהלות מ"ש בזה ובפ"י כאן:

לעזי רש"י

קובי"ד [קוביד"א]. להקה.

מוסף תוספות

א. שבין מיתה למחשבה אם טהורים למפרע או לא. שיטה. ב. שיש כאן מעשה דמהני לטהרם משעת פתיחה. שיטה. ג. שאם נאבל המת ולא יצא מעולם לחוץ, כגון שאכלוהו כלבים שם, כל הפתחים טמאים והכלים שעמדו שם הן טמאים, ולא תועיל להן פתיחת אחד מהם לטהרם, דאימתי מועלת הפתיחה בזמן שנפתח בעוד שהמת שם דאמרי' מיכן עתיד להוציאו, אבל כיון שאין המת שם לא תועיל להן פתיחתו לטהרם. תוס' רי"ד.

מוסף רש"י

אין נוטלין את העלי. עלי מלאכתו לאיסור לכתוב במכתשת משום הכי אסרי ליה בית שמאי (לקמן יא.). **דאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים.** אין איסור בנין וסתירה בכלים אלא בבתים דמחייב בנין כל דהוא, והעושה כלי או גומרו ביו"ט או בשבת, משום מכה בפטיש הוא דמחייב, שהוא חיוב כל גמר מלאכה, או אם הוא דבר שהוא מתליקו חייב משום ממתק, ואם צריך קלוש חייב משום ממתק, וכן חורג או מסך או חופר, אבל בנין וסתירה לא שייך בהו לאחיובי בשלוח וחזרה, הא דתנן (שבת קב:) הבונה כל שהוא בבתים תנן (לקמן יא: וכעי"ז לקמן כב.). **לא יטול.** מן הגחלות, **אלא אם כן נענע מבעוד יום.** ולא סגי בהכנה בדבור בעלמא, כדמפרש לקמן טעמא דלמא למחר כי שקיל להו חיים עלייהו וממליך (לעיל ט:). **כולן טמאים.** כל הכלים המונין בעובי האסקופה טמאין, ואע"פ שאינם בתוכו המת, מפני שאין אנו יודעין באיזו פתח יוציאנו ופתח שעתיד לצאת בו מעשמת מיד, וטעמא ליכא אלא הלכות טומאה כמי גמירי לה, ואפילו תלוות של עפה עלה עפה טמאין, דכיון דכולן קמונין לו מוכחא מילתא כמי מפיק ליה (עירובין מח.). **נפתח אחד מהן.** ולאי בההוא מפיק ליה (שם). **שיש בו ארבעה על ארבעה.** פחות מד' על ד' אינו חשוב להציל על האהל (שם). **עד שלא ימות המת.** דלא נחתא להו טומאה לאהל אבל משימות המת כבר נטמאו הכלים ולא אמרינן הוברר הדבר דמעיקרא נמי דעתיה להפוך בהאי פיתחא, אלא נחתא להו טומאה, ואפילו כלים הבאין שם לאחר מהשבה עמתים, דכיון דנחתא להו טומאה תו לא שקלא מיניהו במהשבה עד דעביד להו מעשה ממש דפתח ליה לאלו ומהני לטהר את האחרים מכאן ולהבא כדקתני לעיל נפתח אחד מהן כו' (שם). **אף משימות המת.** דאמרינן יש בריבה דמתמנו דעתיה בהאי פיתחא ולא נחתא טומאה לאחרינא ואפילו כלים בקודם מהשבה טוהרין (שם). **לטהר את הפתים מכאן ולהבא.** הא דאמרי ב"ה אף משימות המת חשב מועלת לטהר כלים הבאים בפתחים ממהשבה ואילך הוא דקאמרי, אבל כלים דמעיקרא לא, דאין בריבה לומר הוברר דקודם שימות נמי דעתיה להאי פתחא (לקמן לז:).